

ONDOKUZUNCU KEİPA GENEL KURULU

Bel. GA19/REC62/FCC/02

KEİ Üyesi Ülkeler Anayasa Mahkeme Başkanlarının Birinci Forumu hakkında

Tavsiye 62/2002*

1. 10-11 Aralık 2001 tarihinde Kişinev’de yer alan *KEİ Üyesi Ülkelerin Anayasa Mahkemeleri Başkanlarının* ilk buluşması Parlamenter Asambelenin başlattığı girişimin önemli bir sonucudur. Forum kanunun üstünlüğü, anayasa hukuku, bağımsız ve tarafsız yargı, adil ve hakça sivil toplum, şeffaflık ve sorumluluk, yasaların tam uygulanması ve gerçek demokratik kurumlar gibi tüm üye ülkeler ve Karadeniz bölgesi için önemli bir rol oynayan temel konularında odaklanmıştır. *Kişinev Bildirisi*, KEİ üyesi ülkelerin Anayasa Mahkemelerinin, sivil, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel hakları korumak ve geliştirmek amacındaki her demokratik sistemin temelini oluşturan kanunun üstünlüğü ilkesi ile ilgili ortak yaklaşımının altını çizmektedir.
2. Katılımcıların Moldova Cumhuriyeti Başkanı Bay Vladimir Voronin ile olan toplantısı, Parlamento Başkanı Bayan Eugenia Ostoitchuk tarafından yapılan konuşma ve anayasa hukukunda önde gelen uzmanların yanı sıra KEİPA Moldova Delegasyonu Başkanı Bay Dumitru Braghis’in foruma katılımı, KEİPA Genel Sekreterinin Parlamento Başkanı ve Dışişleri Bakanı ile görüşmesi, Kişinev yetkililerinin konuya verdikleri önemi gösteriyor. Buna ilaveten, KEİPA Başkan Yardımcısı, KEİPA Ermeni Delegasyonu Başkanı Bay Victor Dallakyan Forumda yapılan konuşmasında KEİPA ülkelerin demokratik anayasal istikrarının koruyucusu olarak demokratik gelişmeleri bütünleştirmek için Anayasa Mahkemelerinin çok önemli bir rolü olduğunu vurguladı.
3. **Parlamenter Asamble:**
 - i. Demokratik ilkelere, hukukun üstünlüğüne ve insan haklarına dayalı Karadeniz ülkeleri arasında olan işbirliği yoğun demokratik ve ekonomik gelişmelerinin çerçevesinde temel direği olarak gündemin daimi baş konusu olmuştur;
 - ii. Üye ülkelerin Anayasa Mahkemelerinin, ulusal düzeyde ve tüm bölgede kanunun üstünlüğünü güçlendirmede belirgin bir rol oynama kararlılığıyla birlikte, KEİPA’nın, KEİ kısa ve uzun vadeli stratejilerinin sorunlarını karşılayan net ve istikrarlı yasal çerçeveler sağlama amaçlı inisiyatifler alma ve uygulamadaki yaratıcı potansiyelini gösteren Kişinev Forumunun başarılı sonucunu memnuniyetle karşılar;

* Raportör: Mr. Victor Dallakyan, KEİPA Başkan Yardımcısı

KEİPA Genel Kurulu tarafından 13 Haziran 2002’de Tiflis’te uyarlanan metin

- iii. Anayasanın üstünlüğünü, güçlerin ayrılığını, insan hakları ve temel hürriyetlerin korumasını, anayasal hukuk alanında Avrupa standartlarını uygulanmasını, her bir üye ülkede demokratik kurumsal yapıların geliştirilmesi için yol açılmasını, Karadeniz'in bir demokrasi, refah ve istikrar bölgesine dönüşmesinin önkoşulu olarak güvence altına almak için katılımcıların derin ve yapıcı görüş ve tecrübe alışverişini değerli görür;
 - iv. Hukuk sistemlerinin oluşum ve gelişimine katkıda bulunmak açısından Anayasa Mahkemelerinin rolü, Karadeniz bölgesindeki Anayasa Mahkemeleri arasında işbirliğinin yayılması için güçlü bir taban hazırlayan, yasal sistemlerin, insan hakları ve temel hürriyetlerin etkin korunulması geliştirilmesine ve düzenlenmesine katkıdaki rollerine odaklanan Kışinev Bildirisinin önemini altını çizer. Bu çerçevede, katılımcılar tarafından Forumun Karadeniz bölgesel çok-terafli işbirliği sürecinin yeni bir bileşkesi olarak kurumsallaştırılması kabul edilmiştir.
4. **Bu nedenlerle Asamble, KEİPA üyesi ülkelerin parlamentolarına ve hükümetlerine aşağıdakileri yapmalarını tavsiye eder:**
- i. Anayasaların üstünlüğü ilkesine uygun olarak Anayasa Mahkemelerinin çalışmalarını desteklemelerini;
 - ii. Karadeniz bölgesi Anayasa Mahkemelerinin uzmanlık ve danışma alışverişlerini ve ayrıca ilgili Avrupa kurumlarıyla işbirliğini derinleştirmelerini teşvik etmelerini;
 - iii. Demokratik kurumların ve hukukun üstünlüğünü güçlendirmek için özel toplantıların yapılmasına tam destek verilmesini.
5. **Asamble, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni, işbu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya davet eder.**